

SYLABUS PŘEDMĚTU – PREZENČNÍ STUDIUM

Slezská univerzita v Opavě					
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné					
Platnost akreditace do					
Kód studijního předmětu	PKTB	Kód katedry	FIN		
Název studijního předmětu	Peněžní a kapitálové trhy B Money and Capital Markets B Geld- und Kapitalmärkte B				
Typ zařazení předmětu do studijních programů					
Povinný (A): HPSBP-FI, HPSBP-BA		Doporučený ročník/semestr	1/2		
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Rozsah studijního předmětu	2+1	Hodin za týden	3	Počet kreditů	4 ECTS
Způsob zakončení	zkouška				
Forma výuky	přednáška, seminář				
Rozsah konzultací (soustředění)					
Podmínky absolvování předmětu	Povinná účast na seminářích 25 %. Seminární práce, diskuze, průběžný test, závěrečná písemná zkouška.				
Návaznost předmětu	podmiňující	Předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech.			
	vylučující				
Vyučující	interní	Doc. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D., přednášející Ing. Stanislav Matuszek			
	externí				
Stručná anotace předmětu					
<p>Prohloubit a rozšířit poznatky získané z oblasti finančních trhů z hlediska národních a mezinárodních peněžních a kapitálových trhů, analýz cenných papírů, portfolia a derivátů. Důraz je kladen na nové, aktuální a obtížnější části problematiky finančních trhů. Pozornost je věnována také aplikaci poznatků při rozhodování na soudobých finančních trzích.</p>					
Struktura výkladu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Efektivnost finančních trhů 2. Národní a mezinárodní peněžní trhy – I. 3. Národní a mezinárodní peněžní trhy – II. 4. Emerging markets 5. Mezinárodní diverzifikace 6. Trhy dluhopisů 7. Dluhopisové analýzy 8. Akciové trhy 9. Akciové analýzy 10. Trhy derivátů a oceňování derivátů 11. Teorie portfolia a oceňování kapitálových aktiv 12. Finanční trhy a reálná ekonomika 13. Finanční trhy, obchodní systémy a vypořádací systémy 					

1. Efektivnost finančních trhů
Kritéria klasifikace, struktura a institucionální uspořádání finančních trhů v ČR a v zahraničí. Primární a sekundární trhy cenných papírů. Peněžní a kapitálové trhy. Dluhové, akciové, komoditní a devizové trhy. Efektivnost finančních trhů a formy tržní efektivnosti. Tři úrovně efektivnosti. Hypotéza efektivního trhu a náhodná procházka. Testování forem efektivnosti finančních trhů. Implikace různých forem testů efektivnosti. Testy hypotézy náhodné procházky. Víkendový efekt, lednový efekt, efekt malé firmy. P/E efekt. Přestřelení. Výzkumy forem efektivnost finančních trhů ve vybraných zemích.
2. Národní a mezinárodní peněžní trhy – I.
Instrumenty národního peněžního trhu a mezinárodního peněžního trhu. Mezibankovní úvěrový, směnečný a měnový trh. Centrální banka a peněžní trh v ČR a eurozóně. Mezinárodní a národní repo trhy. Mezinárodní peněžní trh. Eurotrhy. Úrokové sazby a výnosové křivky na peněžním trhu. Analýza úrokových diferenciálů.
3. Národní a mezinárodní peněžní trhy – II.
Vznik a vývoj peněžního trhu v české ekonomice. Mezibankovní úvěrový trh, mezibankovní devizový trh v ČR, Evropě a USA. Dluhové a derivátové instrumenty peněžního trhu. Termínová depozita, depozitní certifikáty, státní pokladniční poukázky. Komerční papíry a směnky. Oceňování diskontních nástrojů. Forwardová termínová depozita, úrokové forwardy, krátkodobá úroková futures. Krátkodobá výnosová křivka. Zajištění, spekulace a arbitráž na peněžním trhu.
4. Emerging markets
Charakteristika a definování emerging markets. Mezinárodní pohyb kapitálu a motivy investování na emerging markets. Problémy s investováním na emerging markets. Riziko a výnosy na emerging markets, výnosový potenciál. IFC a EMDB. IFC Indexy. Mezinárodní diverzifikace portfolií a emerging markets. Globalizace a budoucnost emerging markets. Komparace národních kapitálových trhů a emerging markets.
5. Mezinárodní diverzifikace
Mezinárodní měnové prostředí. Determinace a prognózy směnných relací. Mezinárodní investování a tržní rovnováha. Diverzifikace rizika. Výnos zohledňující riziko. Omezení zahraničních investic. Náklady v mezinárodním investování. Teorie a testy mezinárodního oceňování kapitálových aktiv. Ceny aktiv, domácí a zahraniční monetární veličiny. Analytické přístupy k mezinárodnímu investování do akcií. Vyspělé a rozvíjející se akciové trhy. Mezinárodní investování do cenných papírů s fixním důchodem. Management kurzového rizika při mezinárodním investování.
6. Trhy dluhopisů
Trh dluhopisů a teorie výnosových křivek. Faktory ovlivňující výnosy dluhopisů. Kupónové a bezkupónové dluhopisy. Cenné papíry s fixním důchodem. Kupónový efekt. Vznik a vývoj trhu dluhopisů v české ekonomice. Dluhopisový eurotrh, dluhopisový trh v USA. Hlavní dluhopisové indexy.
7. Dluhopisové analýzy
Cenová citlivost dluhopisů, durace, konvexita. Charakteristiky cenové volatility dluhových instrumentů. Spotová a forwardová výnosová křivka. Interpolační a extrapolací techniky modelování úrokových sazeb a výnosových křivek. Regresní

modely a stochastický model úrokových sazeb. Analýzy trhu dluhopisů a soudobý ekonomický software.

8. Akciové trhy

Primární a sekundární obchody s akciami v České republice a ve světě. Indikátory kapitálového trhu. Akciové indexy. Analýza vývoje hlavních akciových indexů v ČR a ve světě. Oceňování akcií a chování cen akcií. Vnitřní hodnota akcie a možnosti uplatnění fundamentální analýzy.

9. Akciové analýzy

Charakteristické znaky a principy technické analýzy. Metody a instrumenty technické analýzy, možnosti využití soudobých softwarových produktů při technické analýze. Používání nástrojů technické analýzy v praxi, optimalizace parametrů. Seznámení se softwarovým produktem MetaStock. Využití modulů Pointer, Tester, Explorer a DownLoader Psychologická analýza. Globální depozitní certifikáty. Opce na akcie, opce a futures na akciový index.

10. Trhy derivátů a oceňování derivátů

Podstata a členění trhu derivátů. Tendence vývoje a změny struktury trhu derivátů. Charakteristické znaky kontraktů forward a futurem. Mechanismus obchodování na trzích futures. Podstata opcí. Definice, riziko a výnos opčních kontraktů, ekonomická úloha trhů s opcemi. Swapy a jejich využití. Zásady využití jednotlivých nástrojů trhu derivátů. Deriváty a riziko, deriváty a výnos. Specifika obchodních systémů na trzích derivátů. Nejvýznamnější termínové a opční burzy, specifikace hlavních kontraktů, OTC obchody. Trhy futures a trhy opcí. Analýzy pro uplatňování futures v praxi. Obchodování s futures. Oceňovací modely finančních derivátů. Oceňování derivátů. Modelování a finanční deriváty. Podstata, předpoklady platnosti. Black-Scholesův model - parametry senzitivity a jejich uplatňování. Hedging pomocí ukazatelů delta, gama, vega, rho a dalších ukazatelů. Případové studie.

11. Teorie portfolia a oceňování kapitálových aktiv

Systematické a jedinečné riziko. Měření investičního výnosu a rizika portfolia. Diverzifikace. Teorie portfolia, model Markowitze a Tobina. Předpoklady modelu Markowitze. Jednoduchý indexní model. Předpoklady teorie kapitálového trhu, interpretace přímků kapitálového trhu. Model oceňování kapitálových aktiv (CAPM), modifikace CAPM a další modely. Faktory alfa a beta.

12. Finanční trhy a reálná ekonomika

Analýza vazeb makroekonomických ukazatelů a vývoje finančních trhů. Kapitálový trh a hospodářský cyklus. Peněžní zásoba, úrokové sazby, míra inflace a kapitálový trh. Devizový kurz, kapitálový účet platební bilance a kapitálový trh. Predikovatelnost výnosů aktiv. Model CAPM a predikce volatility výnosů. Predikce úrokových sazeb. Predikce beta-faktoru v CAPM. Multifaktorové modely. Nelinearity ve finančních datech, nelinearita výnosů a variability, model ARCH, GARCH, stochastická volatilita. Využití ekonometrického software pro predikci vývoje.

13. Finanční trhy, obchodní systémy a vypořádací systémy

Soudobé vývojové trendy na světových finančních trzích a jejich dopady na finanční systém. Analýza vývoje finančních trhů v USA, Japonsku a Evropské unii. Globalizace a globalizace finančních trhů. Světové finanční trhy a internet. Obchodní systémy.

Vypořádací systémy v USA, Japonsku a Evropě. Tendence vývoje v oblasti obchodování a vypořádání.

Povinná literatura

KULHÁNEK, L. Výnosy finančních trhů v EU a výnosy evropských rozvíjejících se trhů. In: *Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie „Európske financie: teória, politika a prax“*. Banská Bystrica: FF UMB, 2002. ISBN 80-8055-676-8.

KULHÁNEK, L. a kol. *Komparace kapitálových trhů v České republice a Evropské unii*. Opava: Slezská univerzita, 2006. ISBN 80-7248-289-0.

SHARPE, WS., ALEXANDER, GJ. *Investments*. 6th Ed. New Jersey: Prentice Hall, 1998. 0130101303. České vydání: *Investice*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1994. ISBN 80-85605-47-3.

Doporučená literatura

ELTON, EJ., GRUBER, MJ. *Modern Portfolio Theory and Investment Analysis*. 6th Ed. New York, etc.: John Willey & Sons, 2003. ISBN 0-471-23854-6.

FABOZZI, F., MODIGLIANI, F. *Capital Markets: Institutions and Instruments*. 3rd Ed. Upper Side River (N.J.): Prentice Hall, 2003. ISBN: 0-13-067334-X.

HULL, JC. *Options, Futures and Other Derivatives*. 4th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1999. ISBN 0-13-022444-8.

KULHÁNEK, L., POLOUČEK, S., STAVÁREK, D. The Financial and Banking Sectors in Transition Countries. In: POLOUČEK, S. (Ed.) *Reforming the Financial Sector in Central European Countries*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2003, s. 1-30. ISBN 1-4039-1546-6.

MUSÍLEK, P. *Finanční trhy a investiční bankovníctví*. Praha: ETC Publishing, 1999. ISBN 80-86006-78-6.

ROSE, PS. *Money and Capital Markets*. 7th Ed. New York, etc.: McGraw-Hill/Irwin, 1999. ISBN 0-07-231002-2. České vydání: *Peněžní a kapitálové trhy*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1994. ISBN 80-85605-52-X.

SOLNIK, B. *International Investments*. 4th Ed. Boston (MA): Pearson Addison Wesley, 1999. ISBN 0-20-147377-1.

VESELÁ, J. *Analýza trhu cenných papírů, I. díl*. 2. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999. ISBN 80-7079-563-8.

VESELÁ, J. *Analýza trhu cenných papírů, II. díl*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2003. ISBN 80-245-0506-1.

Časopisecké články z: *Fondshop*, *Finance a úvěr* a jiných periodik dle doporučení vedoucích seminářů. Příslušné zákony a direktivy EU.

Studijní pomůcky

V rámci výuky předmětu a k jeho prezentaci na seminářích jsou využívána elektronická média.

Poznámky a výjimky